



**Samsø
Kommune**

Instruks for delegation og videredelegering

Målgruppe

Autoriserede sundhedspersoner, ledere og medarbejdere i hjemmesygeplejen, hjemmeplejen og på plejehjem i Samsø Kommune.

Autoriserede sundhedspersoner, læge, sygeplejerske, social- og sundhedsassistent, terapeuter etc. har pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed i udøvelse af deres virksomhed såvel under sundhedslov som servicelov og socialloven.

Formål

- At sikre:
- patientsikkerheden gennem velbeskrevne arbejdsgange
- klarhed i opgave - og ansvarsfordelingen
- medarbejderen juridisk i opgavevaretagelsen
- patienten korrekt klageadgang

Baggrund

Kommunernes Landsforening (KL) har i juni 2014 i Notat om delegation af sygeplejeopgaver præciseret medarbejderens og ledelsens ansvar.

- [Hent Notat om delegation af sygeplejeopgaver præciseret medarbejderens og ledelsens ansvar](#)

Instruksen er udarbejdet med henblik på at sikre, at Sundhedsstyrelsens Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed) og dertil hørende Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp følges.

- [Hent Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\)](#)
- [Hent Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp](#)

Fremgangsmåde

Delegation

Det er alene lægen, der kan delegerer til en medhjælp.

Lægen kan bestemme, at en delegeret forbeholdt sundhedsfaglig opgave ikke må videredelegeres.

Den enkelte sygeplejerske laver den sygeplejefaglige udredning og kan efterfølgende videredelegere indsatserne.

Videre delegation

Ved videre delegation forstås overdragelse af en delegeret opgave fra en autoriseret person med forbeholdt sundhedsfagligt virksomhedsområde til en anden person.

Den person der videre delegeres til, er så at betragte som medhjælp, og omfattet af lovgivning vedr. dette.

Der er ikke tale om videre delegation når sygeplejeindsatsen overdrages imellem medarbejdere som varetager de samme sygeplejeindsatser (fx imellem sygeplejersker)

Ved videre delegation skal sygeplejersken eller social og sundhedsassistenten sikre, at den person, som opgaven overdrages til, er kvalificeret til at udføre opgaven.

Sygeplejersken eller social og sundhedsassistenten er ansvarlig for at videre give den relevante instruktion om opgavens udførelse.

Forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed/Lægeordinerede indsatser efter sundhedsloven

Lægeordinerede opgaver er forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed.

Sygeplejeindsatser er altid forbundet med observation af virkning og bivirkning af den igangsatte indsats, med henblik på tilbagemelding til lægen, således at denne kan vurdere om indsatsen skal fortsætte, ændres eller afsluttes.

Ikke forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed/Ikke lægeordinerede sygeplejeindsatser efter Sundhedsloven

Ikke lægeordinerede sygeplejeindsatser kan iværksættes af sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter. Indsatserne igangsættes inden for eget kompetenceniveau med henblik på:

- Sundhedsfremme
- Forebyggelse
- Udredning af en sundhedsfaglig problemstilling

Fx udredning i forhold til ernæring og tryksår.

Ved overdragelse af ikke lægeordinerede sygeplejeindsatser, fra sygeplejerske eller social- og sundhedsassistent til en anden faggruppe, er der tale om almindeligt samarbejde og ikke videre delegation i juridisk forstand.

Overdragelse af ikke lægeordinerede sygeplejeindsatser følger principperne for videre delegering.

Se: Beslutninger vedrørende sygeplejeindsatser

Beslutninger vedrørende sygeplejeindsatser

Se: Instruks for dokumentation

Principper for videredelegering

Sygeplejeindsatsen er omfattet af sundhedsloven, uanset hvilken organisatorisk enhed, der varetager indsatsen.

Sygeplejersken vurderer graden af kompleksitet i den lægeordinerede sygeplejeindsats og tager stilling til, om denne kan videredelegeres til andre faggrupper.

Inden Videredelegation skal sygeplejersken overveje:

- Kan borgeren oplæres / selvadministrere?
- Egner indsatsen sig til videredelegering - grundlæggende / kompleks indsats?
- Giver det sammenhæng og kontinuitet af videredelegere?
- Andet?

Når en sygeplejeindsats videredelegeres skal sygeplejersken eller social- og sundhedsassistenten:

- Aftale med medarbejderens leder, eller visitator, at opgaven kan overdrages.
- Sikre sig at medarbejderen, har de fornødne kompetencer.
- Sikre at der er givet den fornødne instruktion, herunder:
 - hvordan indsatsen skal udføres (indsatsmål og handlingsanvisning)
 - behandling af eventuelle komplikationer
 - hvornår der eventuelt skal tilkaldes hjælp (sygeplejerske, social- og sundhedsassistent)
 - at instruktionen er forstået.
 - aftale om opfølgning på delegationen.

Dokumentationspligten følger altid indsatsen jævnfør Vejledning om sygeplejefaglige optegnelser

- [Hent Vejledning om sygeplejefaglige optegnelser](#)

Færdigbehandlet eller overgang til praktisk hjælp?

Ved ophør af behandlingen / sygeplejeindsatsen vurderes det om patienten kan klare sig selv, eller om der er behov for pleje- eller praktisk hjælp efter § 83 i Serviceloven. I så fald kontaktes visitatorerne.

Lægen orienteres om endt behandling.

Ledelsesansvar /Autoriserede sundhedspersoner.

Såfremt ledelsen ikke er sundhedsfagligt uddannet, skal det sikres at der er bistand fra relevant sundhedsfagligt personale, så patientsikkerheden tilgodeses, herunder det ledelsesmæssige tilsyn med udførelse af sygeplejeindsatserne.

Hjemmesygeplejen og Afdelingslederen for Hjemmesygeplejen er juridisk ansvarlig for det samlede plejeforløb, hvor der er igangsat sygeplejeindsatser og konkret hos den sygeplejerske, som leder forløbet herunder også ansvaret for at inddrage lægen, hvis der er indikationer herfor.

Afdelingslederen for Hjemmesygeplejen er tillige ansvarlig for:

- At der er de nødvendige kompetencer tilstede i hjemmesygeplejen til varetagelse af delegerede opgaver fra læge.
- At der er udarbejdet relevante instrukser i forhold til patientsikkerheden.

Forvaltningschefen for Social- og Beskæftigelsesforvaltningen er ansvarlig for:

- I samarbejde med Afdelingslederen for Hjemmesygeplejen, at sikre at der er de nødvendige kompetencer til stede i Hjemmesygeplejen.
- I samarbejde med Afdelingslederen for hjemmesygeplejen, at der er udarbejdet relevante instrukser i forhold til patientsikkerheden.
- At sygeplejerskerne er bekendt med og efterlever gældende instrukser.
- At instrukserne er let tilgængelige for medarbejderne.
- At føre det nødvendige tilsyn med udførelse af sygeplejeindsatserne hos egne medarbejdere.

Afdelingsleder for Hjemmeplejen og Centerleder for Kildemosen er ansvarlige for:

- At medarbejderne har de nødvendige kompetencer til udførelsen af de videredelegerede sygeplejeindsatser.
- At medarbejderne er bekendt med og anvender gældende instrukser.
- At instrukserne er let tilgængelige for medarbejderne.
- At beskrive en arbejdstilrettelæggelse, der til enhver tid sikrer kontinuitet og sikkerhed i udførelsen af sygeplejeindsatser
- At have nedskrevet, om alle videredelegerede sygeplejeindsatser må udføres af alle faggrupper eller bestemte personer med særlige kompetencer.
- At udføre tilsyn med udførelse af at sygeplejeindsatser hos egne medarbejdere.
- At sikre, at videredelegerede indsatser bliver dokumenteret/ journalført.

Medarbejderansvar

Sygeplejersken har ansvar for det samlede forløb, når der igangsættes sygeplejeindsatser og det aftales hver gang, hvem der har ansvar for den konkrete sygeplejeindsats.

Den person, der videredelegerer indsatsen, har ansvaret for:

- At vurdere om indsatsen egner sig til videredelegering.
- At sikre sig at den person, der videredelegeres til, har de fornødne kompetencer (fx ved oplæring/vejledning).
- At indsatsens omfang er beskrevet og forstået. Herunder:
 - At der er givet den fornødne instruktion, vedr. hvordan indsatsen skal udføres (skriftligt og mundtlig).
 - Behandling af/handling på eventuelle komplikationer.
 - Hvornår der eventuelt skal tilkaldes hjælp (sygeplejerske, social- og sundhedsassistent).
 - At sikre evaluering og opfølgning.
 - At alt dette er dokumenteret i KMD Nexus

Medarbejderen, der har fået videredelegeret en sygeplejeindsats er ansvarlig for:

- At vurdere om han/hun kan varetage indsatsen korrekt og kan påtage sig ansvaret.
- At sige fra, hvis vedkommende ikke mener, at have den fornødne uddannelse/erfaring, til at påtage sig den konkrete sygeplejeindsats.
- At følge den givne instruktion og aftaler for indsatsen.
- Følges den ikke, har vedkommende selv ansvaret for indsatsens udførelse.
- At journalisere og dokumentere sygeplejeindsatsen i Nexus (dokumentationspligten følger indsatsen).

Gensidig ansvarlighed for:

- At underrette hinanden om ændringer i borgerens tilstand eller ændringer i indsatsens indhold, der kan få konsekvenser for de videredelegerede indsatser og det samlede borgerforløb.
- Sygeplejeindsatser som ikke er lægeordinerede.
- Hvis der igangsættes sygeplejeindsatser inden for sygeplejerskens/ social- og sundhedsassistents eget ansvars og kompetenceområde, er den der igangsætter en sygeplejeindsats ansvarlig for at sikre sammenhæng og kontinuitet.

Metode

Se principper for videredelegation

- Der oprettes altid indsatsmål og handlingsanvisninger på relevante sygeplejeindsatser og disse relateres til helbredstilstande.
- Videredelegeringen foregår såvel mundtligt som skriftligt. Aftalen noteres.
- Indsatsens art og omfang beskrives i KMD Nexus, samt om indsatsen må videredelegeres (ja/nej)
- Der aftales altid opfølgning på den videredelegerede indsats.
- Fortsætter videredelegeringsaftalen, fastsættes tidspunkt for opfølgning og evaluering.

Klageadgang

Borgeren er omfattet af lovgivning vedrørende patientsikkerhed, når der leveres indsatser efter Sundhedsloven.

Borgeren kan klage til [Patientombuddet](#) over den samlede behandling/ indsats eller over den enkelte medarbejders udførte behandling/ indsats

Der kan læses mere vedrørende delegation i Notat fra KL fra juni 2014 eller den relevante lovgivning, som der er henvist til ved links i teksten.

- [Hent Notat fra KL](#)

Implementering

Forvaltningschefen for Social og Beskæftigelse er ansvarlig for, at alle medarbejdere til enhver tid er bekendt med denne instruks og arbejder efter den.

Begrebsafklaring og forkortelser

Sygeplejeindsatser

Delegerede og videredelegerede opgaver samt ikke lægeordinerede sygeplejeopgaver

Referencer og links

- Denne instruks er udarbejdet for delegation og videredelegering og findes på Samsø Kommunes Hjemmeside.

<https://www.samsoe.dk/borger/sundhed-og-sygdom/sundhedsfaglige-instrukser-og-procedurer>

- Delegation og faglige kompetenceprofiler til indsatser efter Sundhedsloven for medarbejdere i Samsø Kommune på Kommunens Hjemmeside.

<https://www.samsoe.dk/borger/sundhed-og-sygdom/kompetenceprofiler-for-sundhedsfagligt-personale>

- Instruks for medicin håndtering for medarbejdere i Samsø Kommune på Kommunens Hjemmeside.

<https://www.samsoe.dk/borger/sundhed-og-sygdom/sundhedsfaglige-instrukser-og-procedurer>

Udarbejdet af

Margrethe V. Thuesen
Socialchef
Samsø Kommune

I krafttrædelse

28.05.2018

Revideres

Maj 2021